
Kyrkomötet
Motion 2014:36
av Anders Roos m.fl.

Politik och religion i Mellanöstern

Förslag till kyrkomötesbeslut

1. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att se över det av kyrkomötet antagna dokumentet *Guds vägar* samt att om behov finns återföra dokumentet till kyrkomötet 2015 för förnyat beslut.
2. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att belysa om det finns teologiska skiljaktigheter och motsättningar mellan av kyrkomötet antagna dokument och andra rekommenderade skrifter och beslutade policyer beträffande situationen i Mellanöstern. Resultatet av detta arbete redovisas till kyrkomötet 2015.

Motivering

Jerusalem är världens centrum. Så visas det på medeltida kartor där övriga delar av världen växer ut som kronblad i en blomma. Det är en vacker bild, men den har också visat sig kunna vara en förgiftande växt.

På något sätt har det blivit så att Jerusalem med omgivande landområden alltid har varit i fokus var än andra religiösa, politiska och ekonomiska centra växt upp i världen. Alltid har människor historien igenom tvingats förhålla sig till situationen i Mellanöstern och kampen om inflytande har varit och är hård. Genom olika dokument och uttalanden har de många försökt beskriva sin egen position, kanske ofta för att skapa sin egen identitet, men också för att försöka vara en del i de processer som arbetat för förståelse, fred, frihet och rättvisa åt de många.

Svenska kyrkan har genom åren försökt dra sitt strå till stacken. Inte minst genom en närvaro i området, genom täta kontakter med kyrkor i regionen, genom dokument, rekommenderade studier och genom antagna policyer. Mycket av detta är viktigt och lovvärt.

Svenska Teologiska Institutet (STI) har under mer än ett halvt sekel varit av stor betydelse för kyrkans förståelse av våra judiska rötter, lärt oss att känna igen Jesus som den jude han föddes som. Vi som fått studera där, alla som varit på längre och kortare besök har fått större kunskap och större förståelse för vårt historiska arv och vår gemenskap med judiska systrar och bröder. Kyrkomötet har, mycket som ett resultat av detta och med samtal med andra kyrkor, antagit dokumentet *Guds vägar*, där förutsättningar och riktlinjer för vår kyrkas judisk-kristna dialog slås fast. Detta dokument har inte setts över sedan sin tillkomst. Andra kyrkor med liknande dokument har i en fortsatt process än mer betonat och lagt fast nödvändigheten av en djupgående dialog mellan kristendom och judendom.

Det är viktigt att dokumentet *Guds vägar* fortsatt används och studeras i Svenska kyrkan och att det blir väl känt redan i utbildningarna till tjänst i kyrkan. Detta aktualiseras i en motion i år av biskop Åke Bonnier. Detta hans initiativ är viktigt

och väl värt att uppmärksammas och stödjas. Det är emellertid också viktigt att dokumentet blir föremål för översyn och eventuella nya teologiska forskningsrön vävs in i detsamma. Därför föreslås en översyn av dokumentet.

I Sverige, liksom i övriga Västeuropa, har under senaste decenniet antisemitistiska strömningar och aktioner ökat. Förståelsen för vårt arv och vår gemensamma religiösa historia med judendomen har minskat. Detta har till och med resulterat i att Förintelsen, historiens värsta försök till etnisk rensning, har satts ifråga. Förintelsen har också i all sin vidrighet tagits till argument för politiska ställningstaganden i konflikterna i Mellanöstern. Visserligen har gång på gång slagordet ”Vi får aldrig glömma!” aktualiserats, men ofta glömts bort lika fort.

Svenska kyrkan har en viktig roll i kristenheten som varande en ”brobyggarkyrka” mellan såväl oss själva och andra kyrkor, mellan andra kyrkor och mellan olika religioner. Som varande en sådan ”brobyggarkyrka” är den egna identiteten och självförståelsen väldigt viktiga. Detta betyder att vi måste vara tydliga såväl inåt som utåt, i annat fall blir vi inte trovärdiga.

Förutom det antagna dokumentet *Guds vägar* har genom åren andra skrifter och policyer delats ut till kyrkomötets ledamöter för studium. Man har också rekommenderat församlingar att studera och samtala om dessa dokument. Detta är något gott, men det har också lett till insikten om att det mellan de olika dokumenten kan finnas motsättningar i teologi och förståelse av situationens Mellanöstern. Särskilt markant har meningsutbytet varit kring det dokument, *Kairos*, som kyrkorna i Mellanöstern, med tonvikt på kyrkor i Israel och Palestina, publicerat. Många har menat att det i detta dokument framskymtar en ersättningsteologi som Svenska kyrkan med kraft tagit avstånd från i det antagna dokumentet *Guds vägar*.

I den konflikt som uppstår finns kristna bröder och systrar i Mellanöstern som en form av gisslan. Otydlighet om vad Svenska kyrkan egentligen står för inger inget förtroende vare sig hos våra judiska eller kristna systrar och bröder. Var har vi Svenska kyrkan?

Situationen i Mellanöstern är komplex. Den är värd att lyftas fram och studeras i all sin komplexitet, religiöst, socialt, politiskt, geografiskt, ekonomiskt etc. Svenska kyrkan kan i detta sammanhang spela en viktig roll genom sin närvaro, sina kontakter i området och sin roll som brobyggarkyrka. Det är då viktigt att kyrkan inte talar med kluven tunga utan utifrån en egen identitet bejakar och tar avstånd. Det är viktigt att Svenska kyrkan för sig själv skapar klarhet i hur, eller om, antagna dokument och till studier anbefallda dokument, hänger samman och att de eget antagna dokumenten förs vidare i en process, vid behov bearbetas och aktualiseras. Vidare måste de olika policyer som antagits av tidigare nämnder och nu av kyrkostyrelsen, harmoniera med antagna dokument. Vidare bör det klargöras om nuvarande råd kan anta policyer eller om dessa måste bli föremål för kyrkostyrelsens beslut.

Mellanöstern har en komplex historia, situationen i Mellanöstern är komplex och explosiv. Svenska kyrkan kan med sin roll som ”brobyggarkyrka” spela en viktig roll för livet mellan människor och kyrkor i området. Men då måste Svenska kyrkan vara tydlig.

Sollentuna den 15 juli 2014

Anders Roos (POSK)

Bertil Persson (POSK)

Bertil Murray (FK)

Berth Löndahl (FK)

Ragnhild Bertius (POSK)

Sofia Rosenquist (POSK)